

Stručná pravidla univerzitního amerického fotbalu

Hřiště

Americký fotbal (dále jen AF) se hraje na hřišti dlouhém **120 yardů** (1 yard = 0,914 m), které je pravidelně rozděleno na 12 desetiyardových pásem. Dvě krajní pásma se nazývají **endzone** - koncové zóny. Jednotlivé čáry jsou označeny od středu směrem ke koncovým zónám postupně 50, 40, 30, 20, 10 yardů. Čára, kterou začíná **endzone**, se nazývá **goal line** -- gólová čára a na konci **endzone** stojí branky.

Hráči

AF hraje **11** hráčů na každé straně, kteří se mohou při přerušení libovolně střídát. Je pouze omezen maximální počet hráčů oblečených do výstroje na lavičce jednoho mužstva na 45. Každé mužstvo má minimálně dva 11 členné týmy -- jeden určený pro útok -- **offense** a jeden pro obranou hru -- **defense**. *Na hřiště vždy nastupuje útok jednoho týmu proti obraně druhého a naopak. Útočící je to mužstvo, které má v držení míč.*

Skórování

Fotbal se hraje na body. Hlavní snahou hráčů je dosáhnout **touchdown**, který je ohodnocen **6 body**. Je to akce, při které hráč donese míč do **endzone** soupeře nebo v **endzone** přijme přihrávku vzduchem (pass od svého quarterbacka).

Po **touchdownu** má tým možnost dalšího bodování. Rozehrává se ze 3 yardové čáry a mužstvo může bodovat dvěma způsoby:

- ❖ Kopem ze země do brány získat **extra point** a tým si připsat **1 bod**.
- ❖ Rozehrát normální akci a na jediný pokus dosáhnout opět **touchdown**. Jedná se o **conversion** za **2 body**.

Další body lze získat za **field goal**. Jde o kop ze země, do brány (háčka), provedený kdekoliv ze hřiště a je ohodnocen **3 body**. Nejen útok má možnost bodovat. Obrana může připsat **2 body** ve prospěch svého mužstva provedením **safety**. Jde o složení útočícího hráče s míčem v jeho vlastní **endzone**.

Výkop

Utkání se hraje na **4 x 12 minut** čistého času. Po každé čtvrtině se střídají strany, po dvou čtvrtinách následuje poločas s přestávkou. Na začátku zápasu, začátku druhé poloviny a po každém **touchdownu** a **field goalu** se provádí **kick off** -- *výkop z 30 yardové čáry. Kdo bude kopat na začátku utkání se určí losem, v polovině zápasu si vybírá soupeř, který prohrál los na začátku.* Po **touchdownu** nebo **field goalu** vykopává mužstvo, které bodovalo tedy doposud útočilo. Zvláštní výkop se provádí po **safety**, kdy vykopává mužstvo, kterého hráč byl složen v **endzone** a navíc musí kopat už z 20 yardové čáry.

Při výkopu mohou nastat tyto situace:

- ❖ Kopnutý míč padne do soupeřovy **endzone**, nebo protne (dotkne se) **goal line**. V tomto případě přijímací tým (který bude útočit) bude své útočné pokusy začínat z 20 yardové čáry.
- ❖ Kdokoliv z přijímacího týmu míč chytí nebo zdvihne ze země a rozběhne se směrem k soupeřově **endzone**. Další útočné akce začíná jeho mužstvo z místa, kde byl hráč soupeřem složen nebo vytlačen do autu.
- ❖ Kdokoliv z vykopávajícího týmu (po tom co míč překoná 10 yardů) míč chytí nebo zdvihne ze země a rozběhne se směrem k soupeřově **endzone**. Další útočné akce začíná jeho mužstvo z místa, kde byl hráč soupeřem složen nebo vytlačen do autu.
- ❖ Balón po výkopu opustí hřiště, ještě před tím než protne **goal line**, nebo se dotkne autové čáry. V tomto případě se jedná o foul.

Místo odkud se rozehrávají jednotlivé akce a kolem kterého se stavějí týmy do základního postavení se nazývá **line of scrimmage**. Jde o pomyslnou přímkou protínající hřiště v místě kde skončila předchozí akce.

Po výkopu nastoupí na hřiště místo přijímacího týmu útok a místo kopacího týmu obrana. Snahou útoku je dosáhnout maximálního bodového zisku, tedy dosáhnout **touchdown** nebo aspoň **field goal**. Nemusí se však **touchdown** získat naráz jednou akcí, ale útok se k němu může propracovat postupně. Platí zde jedno důležité pravidlo, že útok má **čtyři pokusy** (tzv. **downy**) na to, aby se z místa rozehránil při prvním pokusu (**first down**) posunul minimálně o **10 yardů** směrem k soupeřově **endzone**. Pokud se při útoku podaří překonat **10 yardů** kterýmkoliv pokusem, získává další čtyři pokusy, tedy opět **first down**. Tímto způsobem může útok dojít až k **ouchdownu**. Pokud se však útok neposune o **10 yardů** ani na čtvrtý pokus, *získává míč* a tím i právo k útoku *soupeř*.

V AF se hrají dvě základní akce -- **běh (run)** a **pas (pass)**. Při běhu ihned po rozehraní všichni hráči vyráží vpřed. *Quarterback* předá nakrátko míč běžci (*runningback*) a ostatní hráči mu dělají cestu. Při pasu naopak dopředu běží pouze několik hráčů, kteří očekávají přihrávku od *quarterbacka*. Ostatní hráči brání prostor kolem *quarterbacka*, aby měl dostatek času a mohl dobře přihrát. Pas je přihrávka směrem dopředu. Je povolena pouze jedna v každé akci a *quarterback* (nebo jiný útočník) může takto přihrávat, dokud nepřekročí **line of scrimmage**.

Vlastní akce začíná v okamžiku, kdy *centr* na smluvený signál podá mezi nohama míč *quarterbackovi* a končí v momentě, kdy obrana **složí** hráče s míčem, vytlačí ho do autu, hráč s míčem se dotkne země jinou částí těla než podrážkou a nebo dlaní ruky. Při pasu je hra ukončena, pokud přihrávka šla mimo chytajícího hráče (nebo hráč ji nezpracoval) a míč spadl na zem. Tato akce se nazývá **incomplete**, útok přichází o jeden pokus a rozehrává se ze stejného místa jako při předchozím pokusu.

Další herní situací, která může nastat je **punt**. Jedná se o kopnutí míče z ruky daleko do soupeřova pole. Útok provádí **punt** (většinou) tehdy, jestliže má čtvrtý pokus a z předchozích akcí je zřejmé, že se mu **nepodaří** získat **první down** a dosud se nedostal tak blízko soupeřově brance, aby mohl kopnout **field goal**. Tímto kopem se útok vzdává míče a práva útočit a funkce týmu na hřišti je stejná jako při **kick off**.

Odkopnutý míč však mohou chytat pouze hráči přijímacího týmu (doposud hrál obranu). Pokud se však míč dotkne jakkoliv některého z hráčů přijímacího týmu a spadne na zem, jde o tzv. volný míč a získává ho (a tím pádem i právo útoku) mužstvo, kterého hráč jako první míč zalehl. Tady je šance útoku, který punt provedl a tím se vzdal práva dále útočit znovu získat zpět míč a pokračovat v útoku.

Obrana může pro svoje mužstvo získat míč při kterémkoliv pokusu útoku v následujících případech:

- ❖ Prvním z nich je **fumble**. Jde o vypadnutí míče hráči, jenž ho má v držení (např. při předávce mezi hráči útoku nebo vypadnutí při srážce hráče s míčem a obráncem). Pokud dojde k **fumble**, jedná se o volný míč a tým který ho získá má právo okamžitě útočit, hráč s míčem může běžet co nejdál do soupeřova pole (třeba i dosáhnout **touchdown**), popřípadě ho zalehnout a tím si vydobýt právo útoku na místě kde byl míč získán (**fumble recovery**).
- ❖ Druhý případ, kdy může obrana získat míč je **interception**. Jedná se o zachycení míče hráčem obrany při pasu, tedy při přihrávce útoku směrem vpřed. Musí ale jít o zachycení přímo ze vzduchu, pokud míč obránci vypadne, jedná se o **incomplete** a útok může pokračovat dalším pokusem. Pokud však obránci míč zachytí a udrží, je situace jako při **fumble**, jeho tým získává okamžitě právo útoku.

Fauly

Ačkoliv je AF velice tvrdá hra, není v ní dovoleno atakovat soupeře libovolným způsobem. AF má velmi přísná pravidla. Na jejich dodržování dohlíží na hřišti ideálně 7, minimálně však 4 rozhodčí. Za všechny přestupky proti pravidlům se udělují tresty. Nejmírnějším trestem je *ztráta downu*, následuje posun o 5, 10, 15 yardů směrem k **endzone** mužstva, jehož hráči se dopustili přestupku, nejpřísnějším trestem je pak *automatický první down*. Ve výjimečných případech může dojít i k vyloučení hráče.

Za nejzávažnější přestupky je považováno nedovolené atakování soupeře zejména v těchto případech (platí bez výjimky pro všechny hráče na hřišti):

- ❖ *Pevné chytání soupeře za mřížku přilby nebo za hlavu.*
- ❖ *Údery do hlavy nebo krku kteroukoliv částí těla.*
- ❖ *Napadání soupeře nebo nabíhání do soupeře přímo přilbou (temenem hlavy).*
- ❖ *Nabíhání do soupeře nebo atakování soupeře po odpískání.*

Různá pravidla platí pro útok a pro obranu při vzájemném kontaktu bez míče. Útočníci pokud dělají cestu hráči s míčem, smějí blokovat protihráče pouze zepředu, nikoliv ze zadu nebo z boku, a v žádném případě nesmějí protivníka jakkoliv chytat nebo objímat. Navíc ruce nesmějí být roztažené, ale předloktí musí směřovat k sobě.

*Pro více informací o našem týmu a připravovaných zápasech navštivte
naše [www stránky](http://www.hellboys.cz)*

www.hellboys.cz

Termíny domácích zápasů:

5.4.	ne 14:00 Budweis Hellboys vs. Prague Lions	Č.Budějovice, Sokolský ostrov
18.4.	so 14:00 Budweis Hellboys vs. Havířov Devils	Č.Budějovice, Sokolský ostrov
10.5.	ne 14:00 Budweis Hellboys vs. Příbram Bobcats	Č.Budějovice, Sokolský ostrov